

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську кваліфікаційну роботу
«ВИКОНАВСЬКИЙ СТИЛЬ ЕРЛА ВАЙЛДА: ДОСВІД
ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ»

Бачек Марти Віталіївни

Рецензована магістерська робота має безумовно актуальну тему, адже присвячена недостатньо вивченій постаті Ерла Вайлда та відносно маловідомому в Україні твору – його Великій Фантазії на теми з опери Дж. Гершвіна «Поргі і Бесс». При цьому, коло питань, які підіймаються в дослідженні, є ширшим, і включають, окрім очікуваного розгляду біографії митця та аналізу вказаного твору, ще і культурний контекст часу. Найбільшою мірою це втілено в Розділі 2 «Вплив культурно-технологічних процесів США в XX ст. на музичне мистецтво та постать Е. Вайлда», до описується, в тому числі, і вплив технічного процесу на музику та на музичну індустрію. Проте, цей розділ не є недоречним чи «зайвим»: наведена в ньому інформація стає в нагоді як фон, на якому відбувалося написання як опери Дж. Гершвіна, так і Великої Фантазії Е. Вайлда.

Такий підхід є свідченням цілісності роботи, здатності її авторки поєднати її численні аспекти і майстерно ними оперувати. До інших прикладів такого роду «тематичної єдності» можна віднести співвіднесення аналізу виконавських складностей, які становить Велика Фантазія, в Розділі 3, з конкретними порадами піаністам Е. Вайлда, розглянутими в Розділі 1.

В цілому, дослідження привертає увагу досить складною структурою, що включає більшу, ніж зазвичай, кількість розділів – 4. Але кожен з них відіграє свою роль в загальній композиції роботи, знаходиться «на своєму місці» і є логічною передумовою для подальшого викладення спостережень

авторки. Так, Розділ 1 з дещо декларативною назвою «Ерл Вайлд – ключова постать в Американському фортепіанному мистецтві XX ст.» містить виклад основних фактів біографії митця, з'ясовує його роль в культурному процесі свого часу і представляє його як гідного продовжувача традицій Ф. Ліста – як у виконавстві, так і в транскрипторській діяльності. Розділ 2 «Вплив культурно-технологічних процесів США в XX ст. на музичне мистецтво та постать Е. Вайлда» показує контекст часу, в якому творив митець – і навіть попри те, що згадки головної постаті роботи з'являються лише в останніх кількох абзацах, наведені відомості дозволяють краще осягнути ту епоху, відповідно, – актуалізуються як фон в наступних двох Розділах. Розділ 3 «Велика фортепіанна фантазія на теми з опери Дж. Гершвіна “Поргі і Бесс” як уособлення виконавсько-композиторського мислення Е. Вайлда» містить докладний, фаховий і переконливий аналіз вказаного твору. Авторка доходить висновку, що цей твір є свідченням високої майстерності Е. Вайлда: і як піаніста, і як транскриптора, і як композитора, що виявляється, зокрема, в складній драматургії, примхливій «грі» стилями та роботі з тематизмом. Нарешті, Розділ 4 «Виконавсько-інтерпретаторські погляди на Велику фортепіанну фантазію Е. Вайлда на теми з опери Дж. Гершвіна “Поргі і Бесс”» містить оригінальні спостереження щодо виконавської концепції твору, поєднує аналітичний та настановчий вектори і є безумовно цінним джерелом для майбутніх виконавців Фантазії. Тут же, в підрозділі 4.2 вміщено і аналіз наявних виконань твору, в тому числі, авторського – що є фактично еталонним. На жаль, авторка дослідження лише побіжно згадує своє власне виконання, не надаючи його детального розгляду, фактично залишаючи це в якості матеріалу наступних досліджень молодих науковців. Висновки лаконічно та коректно резюмують матеріали дослідження.

По прочитанню роботи у рецензента виник ряд запитань, наявність яких не є свідченням недоліків чи недосказаностей роботи, а підтверджує здатність дослідження викликати наукову дискусію. До захисту пропонуються наступні питання:

1. Якою, на Вашу думку, є мета написання Е. Вайлдом своєї Великої фантазії? Адже на відміну від транскрипцій, створених в ХІХ столітті, метою не могло бути компенсувати неможливість почути оригінальне виконання з огляду на розповсюдженість звукозапису, про що Ви пишете в підрозділі 2.1.
2. Оскільки Ви часто згадуєте про вплив Ф. Ліста на Е. Вайлда, резюмуйте: що спільного та відмінного в їх підходах до практики фортепіанного транскрибування?
3. На с. 60 роботи Ви відзначаєте: «Протягом всього твору жанрово-стилістичні моделі поєднують класичні та джазові характеристики», проте у Висновках Ви уникаєте слова «джаз»: «Е. Вайлд майстерно поєднує жанрово-стильові моделі твору – одні номери тяжіють до мюзиклу, а інші до класичної арії». Крім того, на с. 14 Ви наводите цитату самого Е. Вайлда: «Я не знаю, чому деякі люди думають, що я джазовий виконавець... Якщо люди мають на увазі мій зв'язок з музикою Джорджа Гершвіна, у мене для вас новина – Дж. Гершвін був композитором класичної музики і мелодій для бродвейських шоу!». Уточніть, будь ласка, йдеться все ж про джаз чи про мюзикл?

Таким чином, магістерська робота Бачек Марти Віталіївни «ВИКОНАВСЬКИЙ СТИЛЬ ЕРЛА ВАЙЛДА: ДОСВІД ІНТЕРПРЕТАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ» є самостійним, завершеними та

актуальним дослідженням, може бути оцінена на «відмінно», а її авторка заслуговує на присудження кваліфікації «Магістр музичного мистецтва».

Доктор філософії,

Ст. викладач кафедри історії

української та зарубіжної музики

Олександр ЛИСИЧКА